

VOLEYBOLDA SERVİS BECERİSİ ÖĞRETİMİNE MOTİVASYONEL BİR YAKLAŞIM *

Levent İLHAN**

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, bir dış motivasyon aracı olarak değerlendirilen “not” faktörünün servis atma becerisi öğretiminde etkili olup olmadığının belirlenmesidir. Araştırmaya beden eğitimi öğretmenliği bölümünde okuyan 12 erkek 8 bayan toplam 20 öğrenci katılmıştır. Voleybol sahasının arka bölgesi servis çizgisinin 3 metre önünden ve servis çizgisine paralel bir şeritle ayrılmıştır, bu bölge de, 3m x 3m ölçülerinde 3 eşit parçaya bölünerek, bölgelerde voleyboldaki pozisyon numaralarına atfla 1-6-5 numaraları verilmiştir. Öğrencilerden hedef belirleyerek kurallara uygun şekilde servis atmaları istenmiştir. 15 dakikalık alıştırmalarından sonraki süreç veri toplamak amacıyla kameraya çekilmiştir. Uygulama 4 bölümde sürdürülmüştür. **1.Bölüm:** Öğrencilerden sırasıyla 1,6,5 numaralı bölgelere servis atışı yapılması istenmiştir. **2.Bölüm:** Öğrencilere aynı sırayla servis atışına devam etmeleri söylenerek bu defa hedefe ulaşan her bir atışın vize sınavının servis bölümüne +5 puan olarak ekleneceği belirtilmiş, her bölgeye 3 atış toplamda ise 9 atış yapmaları istenmiştir. *Derse 10 dakika ara verilerek üçüncü aşamaya geçilmiştir.* **3.Bölüm:** Dersin devamı olarak atışlara ödüksüz devam edilmiştir. **4.Bölüm:** Bağımsız değişken olan başarılı atış başına +5 puan ödülü yeniden devreye konularak 2. bölümde olduğu gibi atışlara devam edilmiştir. Görüntü incelemeleri sonucunda, 1. ve 3. bölümlerde öğrencilerin ilk üç atışı değerlendirilmiştir; çizgiler dahil hedef bölgeye isabet eden atışlar başarılı (2 puan), kurallara uygun olmayan, saha dışı atışlar ise başarısızdır (0 puan) ayrıca hedef bölgeye isabet etmese de saha içerisine düşen toplar da (1 puan) değerlendirmeye alınmıştır. Servis atma becerilerinin, araştırmanın bölümlerine göre karşılaştırılmasında, ilişkili iki ölçüm setine ait puanlar arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla kullanılan “wilcoxon testine” başvurulmuştur. Servis becerisi, grubun tümünde bölümlere göre incelendiğinde; 1-2, 2-3, 3-4 bölümlerinden alınan puanlar arasında $p<0,01$ düzeyinde anlamlı bir fark olduğu [1.-2. bölümlerde ($z=3,46$, $p<0,01$), 2-3 bölümlerde ($z=2,84$, $p<0,01$), 3-4 bölümlerde ($z=3,77$, $p<0,01$)] bulunmuştur. Fark puanlarının sıra ortalaması ve toplamları dikkate alındığında gözlenen farklar: (1.-2.bölümlerde) 2. bölümün lehine, (2.-3. bölümlerde) 2. bölümün lehine, (3.-4. bölümlerde) 4. bölümün lehinedir. Bu durum, grubun servis becerisinde araştırmanın bölümlerine göre bir dalgalanma olduğunu göstermektedir. Servis performansının yüksek olduğu bölümlere bakıldığında ise bağımsız değişkenin etkili olduğu söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Motivasyon,, Servis becerisi, Voleybol

A MOTIVATIONAL APPROACH TO SERVICING SKILL TRAINING IN VOLLEYBALL

ABSTRACT

The purpose of this research is to determine whether the “note” factor, which is assessed as an outer motivation tool, is effective on servicing skill training or not. A total of 20 students including 12 male and 8 female students studying in physical education training department have participated in the research. The back section of the volleyball pitch is divided by a strip 3 meters before the service line and parallel to the service line, this section is divided into 3 parts with measurements of 3m x 3m and numbers of 1-6-5 is given to these sections with reference to the position numbers in volleyball. The students have been asked to make tennis service in accordance with the rules by determining targets. The period after their exercises of 15 minutes has been recorded to video in order to collect data. The application continued in 4 parts. **1.Part:** the students have been asked to make service shoot to the sections numbered 1,6,5 respectively. **2.Part:** the students have been asked to continue to make service shoots with the same order but this time we have mentioned that each shoot reaching to the target will lead to +5 points added to the servicing part of the midterm examination and they have been asked to make 3 shoots to each section which is a total of 9 shoots. *The lesson is paused for 10 minutes and the third part has started.* **3.Part:** As a continuance of lessons the shoots continued without any awards. **4.Part:** the awarding of +5 points per a successful shoot, which is an independent variable, has started again and the shoots continued as in the 2. Part. As a consequence of image examinations, the first three shoots of the students have been examined in the 1st and 3rd parts; the shoots reaching to the target section including the lines are considered as successful (2 points), the shoots outside the pitch which are not in accordance with the rules are considered as unsuccessful (0 points) and the balls falling into the pitch area despite not reaching to the target area are considered as appropriate (1 point). While comparing the servicing skills with the stages of the research, “wilcoxon test” have been used in order to test the meaning of the difference between points of the associated two measurement sets. When the servicing skill is examined according to the sections in all of the group; it has been found out that there is a meaningful difference in the level of $p<0,01$ between the points obtained from the sections of 1-2, 2-3, 3-4, and there is a meaningful difference in the level of ($z=3,46$, $p<0,01$) in sections 1.-2., and there is a meaningful difference in the level of ($z=2,84$, $p<0,01$) in sections 2-3, and there is a meaningful difference in the level of ($z=3,77$, $p<0,01$) in sections 3-4. when the sequence average and total of the difference points are taken into consideration the differences are as follows: (in 1.-2. parts) in lieu of 2. part, (in 2.-3. parts) in lieu of 2. part, (in 3.-4. parts) in lieu of 4. part. This situation shows that there is a fluctuation between the parts of the research in accordance with the sections of the research. When we have a look at the parts where the servicing performance is high we can say that the independent variable is efficient.

Key words: Motivation, Servicing skill, Volleyball

* 4. Uluslar arası Akdeniz Spor Bilimleri Kongresinde bildiri olarak sunulmuştur.

** Ahi Evran Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

GİRİŞ VE AMAÇ

Beden eğitimini genel eğitimin ayrılmaz bir parçası olarak düşündüğümüzde, genel eğitim ile ilgili tüm ilkelerin, spor eğitimi için de geçerli olduğu düşüncesinden hareketle öğrenme ortamı ile ortaya konulan kuramların ve algılamaların, spor eğitiminin yapıldığı spor salonlarında, sahalarda yada pistlerde birbirlerinden ayrılmadığı düşünülür. Başka bir ifadeyle spor eğitim ortamının kendine has özel etkenleri olmasının yanında, söz konusu bir eğitim süreci olduğunda öğrenme ortamının unsurlarının sadece adı değişmekte öğrenci-sporcu, öğretmen-antrenör, sınıf ise salon,saha vs. olmaktadır.

Öğrenme ortamında genellikle öğrenen bireylerden bilgi ve becerileri öğrenmeleri beklenir. Ancak çoğu zaman nasıl öğrenebileceklerine ilişkin farklı yöntemler eğitimciler tarafından ihmal edilmektedir.²⁹

Her faaliyete başlarken o faaliyetin amacına ulaşmasını kolaylaştıran kurallar araştırılır bu kurallar ne ölçüde doğruysa amaca o kadar kolay ulaşılır değilse amaçlardan uzaklaşılır. Eğitim ve öğretimde amaca ulaşmayı kolaylaştırmak için, 17. yüzyıldan, günümüze kadar bilim adamlarının (Pestalozzi, Comeniuse, Floebel, John Dewey gibi) araştırmaları sonucu öğretimde bir çok yöntem ve ilkeler ortaya çıkmıştır.

Çağdaş eğitim anlayışında öğretimin başlangıcı öğrencidir. Eğitim- öğretim faaliyetlerinin öğrenciye yönelik olması gerekir. Öğretimin şeklini ve yöntemini; öğrencinin gelişim özellikleri, ilgi ve ihtiyaçları, olayları algılama şekli belirler. Öğrencinin ilgileri, heyecanları, öğrenme merakları öğretimde, tüm faaliyetlerin temel sermayesi olarak ifade edilmektedir.¹⁶

Collins ve Pullen'e göre (2005), kaliteli bir öğrenmenin gerçekleşmesi için, eğitimciler öğrenme ortamında olumlu duygu ve düşünceler oluşturmalı ve öğrencilerini motive etmelidir.

McMillan ve Forsyth (1991) eğitimcilerin, öğrencilerinin mükemmel becerilere sahip oldukları inancını kendilerinde oluşturmanın yolu olarak ödüllendirme metodunu bir motivasyon aracı şeklinde kullanmaları gerektiği belirtmiştir.

"Çaba ve gayreti harekete geçiren" anlamında kullanılan motivasyon kelimesinin kelime köküne inildiğinde; "motive" hareket oluşturan, itici-hareket ettirici sebep, etken, yapan, neden; "motivate" sevk etmek, iletmek, harekete geçirmek anlamlarını içerir.^{15,23,24,31}

Öğretimde, içeriğin öğretilmesi amaçlanır. Bu amaçlar için kullanılacak ilkeler, öğretmenin uygun faaliyetlere yönelmesini sağlayacağı gibi, öğreneni de motive edeceği için başarılı olmasını kolaylaştıracaktır.

Motivasyona bireyin ihtiyaçları, ilgileri, merakları gibi içsel süreçler yada ödül, baskı, ceza gibi dışsal ve çevresel etmenler neden olabilir. Bazı kişiler içsel nedenlerle bazıları ise dışsal nedenlerle daha kolay motive olurlar.

Dış ve iç motivasyon, psikologlar ve kuramcılar tarafından tanımlanan insan motivasyonunun iki tipidir.¹⁸ Dış motivasyon fark edilir ödüllere itimat ederken, iç motivasyon onun sahip olduğu amaç için aktivite üstlenmek olarak tanımlanabilir. Bireyler, kendilerini hem yeterli hem de denetimde hissettiklerinde yada kendi kendilerine karar verdikleri durumlarda içsel olarak motive olmaya yönelirler.^{6,9}

İçsel motivasyonda birey kendi ihtiyaçlarını karşılamak, merakını gidermek yada yaptığı isten zevk aldığı için belli bir eylemde bulunur. Dıştan motivasyonda ise birey dışarıdan bir ödül almak, ceza almamak, başkalarının hoşuna gitmek yada başkalarını memnun etmek için eylemde bulunur.⁷

Öğrenmek için her öğrenci, öğrenme-öğretme sürecine istekli katılmak, gerekli kurallara uymak, öğrenmesinden sorumluluk taşımak ve çalışmak zorundadır.⁵ Bu nedenle, öğrenme için motivasyonu sağlamak eğitimcinin görevidir. Eğitimciler

motivasyonu sağlamak ve ayrıca pozitif bir çevre oluşturmak, problemleri çözmek için öğrencilerdeki bireysel farklılıkları göz önünde bulundurmalı olumlu davranışları ve öğrenci motivasyonunu da desteklemelidir.

Bilişsel öğrenme kuramlarına göre, öğrenmede motivasyon ile amaç, birbirine özdeşir.² Bu konu eğitimin tüm alanlarında önemli olduğu gibi spor eğitiminde de üzerinde durulan bir konudur.

Spor eğitimi, yalnızca bazı motor hareketlerin nasıl yapıldığının öğrenilmesinden ibaret değildir; bir çok zihinsel ve duygusal nitelikli psikolojik faktörün etkisi altındadır.³

Bu araştırmada, eğitim ortamında, voleybolda taktik servis becerisi öğrenme süreci içerisinde, dış motivasyon aracı olarak “not” faktörü kullanılmıştır.

Voleybol oyununda servis; yalnızca oyunun başlatılması için topun rakip alana geçirilmesi olarak değerlendirilmemelidir. “Etkili servis atan takım her zaman avantajlıdır” düşüncesi günümüz voleybolunda servisin önem kazanmasına neden olmuştur.¹⁰

Özellikle oyun içerisinde rakibin savunma ve hücum organizasyonlarını engellemek yada etkinliğini azaltmak için hedefe (oyuncu-bölge) atılacak taktik servisler hücumun başlangıcı olarak değerlendirilebilir ve bu yönüyle servis becerisi öğretiminde, temel tekniğin ardından üzerinde durulması gereken önemli bir unsurdur. Hedefe atılacak servis becerisi öğrenme sürecinde için çok iyi bir kinestetik duyarlılık ve yanında yoğun bir dikkat gerektirir ki, bunun da temel sağlayıcılarından biri öğrenen bireyin, motivasyonudur.

Motivasyon oldukça karmaşık bir konudur. Motivasyon kaynaklarının çoğu öğrenciden gelirken, pek çoğu da öğrenme çevresinden gelmektedir. Öğrenen birey için dış çevre ile ilgili motivasyon kaynakları arasında ödül ve ceza sistemleri de yer almaktadır.³⁰

Bu araştırmanın amacı, öğrenme ortamında bir dış motivasyon aracı olarak değerlendirilen “not” faktörünün servis atma becerisi öğretiminde etkili olup olmadığının belirlenmesidir.

METOD

Araştırmaya Ahi Evran Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümünde lisans eğitimini sürdüren, 3.sınıf öğrencilerinden seçmeli voleybol öğretim yöntemleri dersi alan 24 öğrenciden branşı voleybol olmayan ve çalışma kapsamındaki derslerin her ikisinde de bulunan, 12 erkek 8 bayan toplam 20 öğrenci katılmıştır. Eğitim programının 3.hafta alt konularından biri olan tenis servis; tüm hareket aşamalarıyla anlatım ve gösteri yöntemine dayalı olarak sunulmuş ve sınıf iki eşit gruba ayrılarak karşılıklı tenis servis atmaları istenmiştir. Bu aşamada eğitimci becerinin aksayan yönleri üzerinde öğrencilere tek tek geri bildirim vermiştir. Bir sonraki ders (1 hafta sonra) hedefe servis atma becerisi üzerinde durulmuştur. Voleybol sahasının arka bölgesi servis çizgisinin 3 metre önünden ve servis çizgisine paralel bir şeritle ayrılmıştır, bu bölge de, 3m x 3m ölçülerinde 3 eşit parçaya bölünerek, bölgelere voleyboldaki pozisyon numaralarına atıfla 1-6-5 numaraları verilmiştir. Öğrencilerden hedef belirleyerek kurallara uygun şekilde tenis servis atmaları istenmiştir. 15 dakikalık alıştırmalarından sonraki süreç veri toplamak amacıyla kameraya çekilmiştir. Uygulama 4 bölümde sürdürülmüştür.

1.Bölüm: Öğrencilerden sırasıyla 1,6,5 numaralı bölgelere servis atışı yapılması istenmiştir.

2.Bölüm: Öğrencilere aynı sırayla servis atışına devam etmeleri söylenerek bu defa hedefe ulaşan her bir atışın vize sınavının servis bölümüne +5 puan olarak ekleneceği belirtilmiş, her bölgeye 3 atış toplamda ise 9 atış yapmaları istenmiştir. *Derse 10 dakika ara verilerek üçüncü aşamaya geçilmiştir.*

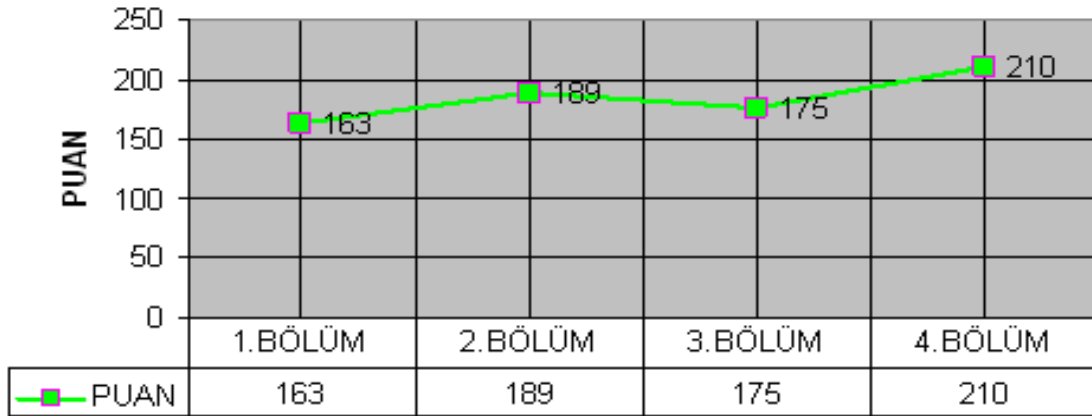
3.Bölüm: Dersin devamı olarak atışlara ödüksüz devam edilmiştir.

4.Bölüm: Bağımsız değişken olan başarılı atış başına +5 puan ödülü yeniden devreye konularak 2. bölümde olduğu gibi atışlara devam edilmiştir.

Görüntü incelemeleri sonucunda, 1. ve 3. bölümlerde öğrencilerin ilk üç atışı değerlendirilmiştir; çizgiler dahil hedef bölgeye isabet eden atışlar başarılı (2 puan) , kurallara uygun olmayan, saha dışı atışlar ise başarısızdır (0 puan) ayrıca hedef bölgeye isabet etmese de saha içerisine düşen toplar da (1 puan) değerlendirmeye alınmıştır. Servis atma becerilerinin, araştırmanın bölümlerine göre karşılaştırılmasında, ilişkili iki ölçüm setine ait puanlar arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla kullanılan "wilcoxon testine" başvurulmuştur.

BULGULAR

BÖLÜMLERE GÖRE ARAŞTIRMA GRUBUNUN SERVİS PERFORMANSI

*p<0,05
**p<0,01

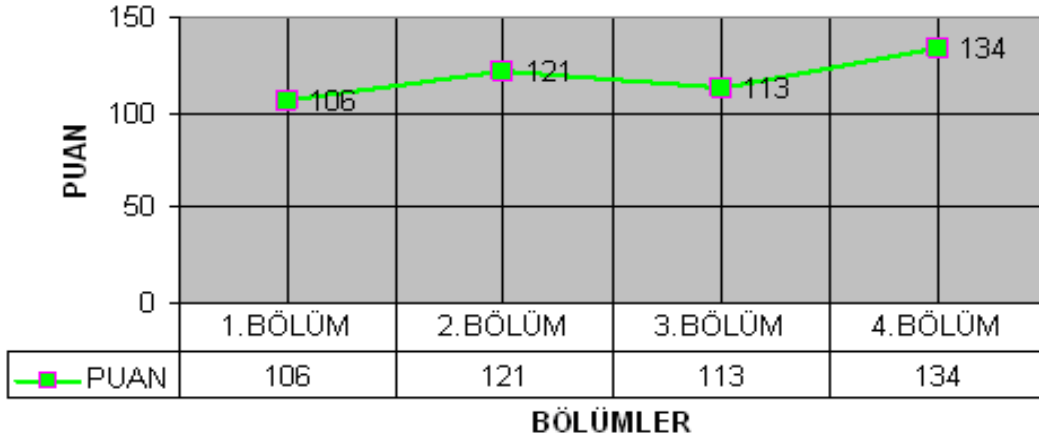
,001**

,005*

,000**

Servis becerisi, grubun tümünde bölümlere göre incelendiğinde; 1-2, 2-3, 3-4 bölümlerinden alınan puanlar arasında p<0,01 düzeyinde anlamlı bir fark olduğu [1.- 2. bölümlerde (z=3,46, p<0,01), 2-3 bölümlerde (z=2,84, p<0,01), 3-4 bölümlerde (z=3,77, p<0,01)] bulunmuştur.

BÖLÜMLERE GÖRE ARAŞTIRMA GRUBUNDAKİ ERKEKLERİN SERVİS PERFORMANSI

*p<,05
 **p<,01

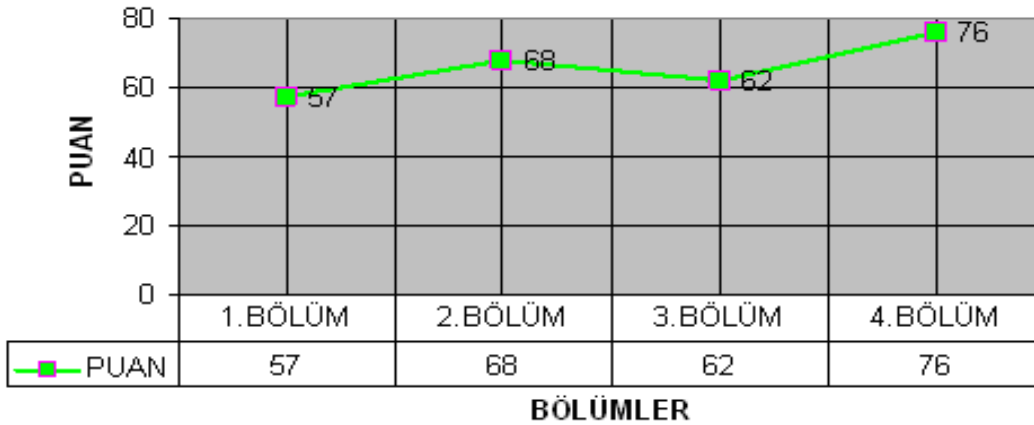
,007**

,021*

,005**

Erkeklerin servis becerisi puanları araştırma bölümlerine göre karşılaştırıldığında; 1.-2. bölümlerde ($z=2,68$, $p<0,01$), 2-3 bölümlerde ($z=2,30$, $p<0,05$), 3-4 bölümlerde ($z=2,83$, $p<0,01$) bulunmuştur.

BÖLÜMLERE GÖRE ARAŞTIRMA GRUBUNDAKİ BAYANLARIN SERVİS PERFORMANSI

*p<,05
 **p<,01

,026*

,084

,011*

Bayanların servis becerisi puanları araştırma bölümlerine göre karşılaştırıldığında ise, 1.-2. bölümlerde ($z=2,23$, $p<0,05$), 2-3 bölümlerde ($z=1,73$, $p>0,05$), 3-4 bölümlerde ($z=2,55$, $p<0,05$) bulunmuştur.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırma, voleybolda hedefe yönelik taktik servis becerisi öğretimi süreci içerisinde "not" ödül faktörünün 2 ayrı bölümde sunulması ve 2 ayrı bölümde de geri çekilmesi üzerine toplam 4 bölümde uygulanarak gerçekleştirilmiş ve aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Servis becerisi, grubun tümünde bölümlere göre incelendiğinde; 1-2, 2-3, 3-4 bölümlerinden alınan puanlar arasında $p < 0,01$ düzeyinde anlamlı bir fark olduğu [1.-2. bölümlerde ($z=3,46$, $p < 0,01$), 2-3 bölümlerde ($z=2,84$, $p < 0,01$), 3-4 bölümlerde ($z=3,77$, $p < 0,01$)] bulunmuştur (Şekil 1).

Erkeklerin servis becerisi puanları araştırma bölümlerine göre karşılaştırıldığında; 1.-2. bölümlerde ($z=2,68$, $p < 0,01$), 2-3 bölümlerde ($z=2,30$, $p < 0,05$), 3-4 bölümlerde ($z=2,83$, $p < 0,01$) bulunmuştur (Şekil 2).

Bayanların servis becerisi puanları araştırma bölümlerine göre karşılaştırıldığında ise, 1.-2. bölümlerde ($z=2,23$, $p < 0,05$), 2-3 bölümlerde ($z=1,73$, $p > 0,05$), 3-4 bölümlerde ($z=2,55$, $p < 0,05$) bulunmuştur (Şekil 3).

Fark puanlarının sıra ortalaması ve toplamları dikkate alındığında erkekler, bayanlar ve grubun tamamında gözlenen farklar: (1.-2.bölümlerde) 2. bölümün lehine, (2.-3. bölümlerde) 2. bölümün lehine, (3.-4. bölümlerde) 4. bölümün lehinedir.

Bu durum, grubun hedefe yönelik taktik servis becerisinde araştırmanın bölümlerine göre bir dalgalanma olduğunu göstermektedir. Öğrencilere ödül olarak sunulan not faktörünün sunulduğu bölümlerde (2. ve 4. bölümler) hem bayanlarda hem de erkeklerdeki puan artışlarının anlamlı seviyede olduğu görülmüştür.

Martin'e göre (2003), eğitimsel süreç içerisinde erkekler ve bayanlar motive edildiği zaman eğitim ortamı daha eğlenceli bir hal almakla kalmaz bunun yanında öğrencilerin kendi potansiyellerine ulaşması, katılım ve başarı kapasitelerini keşfetmeleri bakımından da önemlidir.

Jones ve Hardy (1990) Sportif performansın sadece kondisyon gibi fizyolojik ve teknik gibi biyomekanik faktörlere değil kaygı, stres, motivasyon gibi psikolojik faktörlere de bağlı olduğunu savunmaktadırlar.

Ardaç (1990) yapmış olduğu çalışmada, motivasyon kavramını; kişiye enerji sağlayıp davranışa yön veren bir kuvvet olarak tanımlamış ve motivasyonun uyandırma aksiyonu içeren bir süreç olarak aktivitenin devamlılığını korurken, bir taraftan da konunun motifini düzenleyici bir unsur olduğunu vurgulamıştır.

Ravitch (1992) öğrenme ortamlarının kalitesi ve eğitimcilerin niteliğinin üst düzey olmasının yanında asıl önemli olanın, öğrenen bireylerin motivasyonu olduğunu belirtmiştir.

Motivasyon organizmayı belirli tepkilerde bulunmaya ve sonuç olarak bir şeyler öğrenmeye zorlamaktadır. Buna bağlı olarak, motivasyon öğrenme için gerekli ön şartlardan biri olmaktadır. Yeterince motive olamamış bir öğrenci, öğrenmeye hazır hale gelmemiş demektir; kişiyi öğrenmeye sevk edecek önemli bir neden olmadıkça öğrenmeye karşı ilgi gelişmez. İnsanlar genellikle merak duydukları ve ilgi çekici buldukları konuları daha çabuk öğrenirler. Fakat, öğrenme ortamlarında bütün konuların öğrenen bireylerin ilgisini çekmesi beklenemez. Bu nedenle onları motive etmenin yollarını bulmak asıl sorun haline gelmektedir.²⁸

Öğrencinin öğrenmeye motive etkileyen pek çok kaynak vardır. Aynı konu üzerinde ilgili davranan ve başarılı olan iki öğrencinin nedenleri farklı olabilir. öğrencilerden biri konuya ilgi duyduğu için çalışırken diğeri başarılı olursa yüksek not alacağı için çalışmaktadır. Öğrencilerin bireysel farklılıkları burada rol oynamaktadır.³⁰

Son yıllarda öğrenme motivasyonu ile ilgili yapılan araştırmalar, öğrenme ortamlarında bireylerin birçok sosyal bilişsel süreçlerden etkilendiğini ortaya koymuştur.¹⁷

Öğrenme ortamı duygulardan bağımsız değildir. Etkili bir öğrenmenin gerçekleşmesi için eğitimcinin, ne öğreteceği, nasıl ve hangi duygularla öğreteceği

önemli olmaktadır. Öğrencilerin öğrenmeye karşı düşüncelerini ve davranışlarını öğrenmek eğitimciler için öğrenmeye karşı soğukluğu azaltmada yardımcı olabilir.⁸

İçsel motive olmuş bir öğrenci aktiviteyi "aktivitenin vereceği haz, sağlayıcı öğrenme ve harekete geçirdiği başarıma duygusu için, kısaca aktivitenin kendisi için" yapar. Dışsal motive olmuş öğrenci ise "ödül kazanmak veya cezadan kurtulmak için" yapar. Örneğin yüksek not almak ve öğretmenin gözüne girme, onlar için en büyük hedeflerdir.¹⁸

Schunk'a (1990) göre, öğrenme ortamındaki faktörler öğrenci niteliklerini ve bu niteliklerde öğrenci davranışlarını, tutumlarını ve beklentilerini etkiler. Bu yüzden öğrenciyi motive eden veya motivasyonunu engelleyen, azaltan faktörleri bilmek son derece önemlidir. Araştırmacılar (Mouton, Hawkins, McPherson and Copley, 1996) öğretme yöntemleri, ölçme değerlendirme teknikleri, psikolojik durum gibi öğrenme ortamındaki bir çok faktörün motivasyon ve öğrenme üzerine etkisi olduğunu belirtmişlerdir.

Mowling ve ark. (2004) beden eğitimi derslerine katılan 900 öğrenciyle gözlem ve görüşmeye dayalı yaptıkları araştırmalarında en öne çıkan motivasyon kaynağının içsel motivasyon olduğunu belirtmektedirler.

Kilpatrick ve ark. (2002) motivasyonun sağlanması için dışsal uyarıların yada ödüllerin öğrencilerin iç motivasyonundan daha önemli olmadığını savunmaktadır.

Hassandra ve ark. (2003) öğrenciler açısından beden eğitiminde iç motivasyonu etkileyen unsurları inceledikleri araştırmalarında, dışsal faktörlerin, öğrencilerin iç motivasyonları üzerinde etkili olduğunu öne sürmüşlerdir.

İşman'a göre (1998) eğitimciler öğrenme ortamında not faktörünün motivasyon olabileceği konusunda fazla bilgi sahibi değildir.

Motivasyon, hem öğrenciler hem de öğretmenler, hem sporcular hem de antrenörler açısından etkili öğretim ve öğrenmenin önemli bir parçasıdır ve onların başarılarını önemli derecede etkileyen bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu açıdan baktığımızda motivasyonu sağlayan faktörlerle ilgili bilgilerin elde edilmesi başarının sağlanması yolunda doğru ve etkili adımların atılmasını sağlayacaktır. Her iki taraf içinde önem arz eden bir konudur. Öğrenen bireylerin motivasyonları arttırıldığı zaman, öğrenme durumları en yüksek dereceye kadar çıkartılır ve öğrenciler öğrenmeye motive edildiği zaman eğitimcilerin de işi daha kolay olacaktır.

Araştırmamızda taktik servis performansının yüksek olduğu bölümlere bakıldığında bağımsız değişken olarak sunulan "not" faktörünün etkili olduğu görülmüştür. Bu araştırmanın bulguları ışığında, spor eğitiminde "not" ödülü beceri öğrenme süreçlerinde olumlu olarak etki sağlayabilen bir faktör olarak düşünülebilir.

Motivasyonun bir çok faktöründen bahsedilebilir, ancak bu araştırmada ödül olarak "not" faktörü denenmiştir. Spor eğitiminin yapıldığı farklı ortamlarda, farklı yaş gruplarında ve farklı ödül değişkenleri uygulanarak değişik branşlarda çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- 1-Ardaç, D., Achievement and Achivement Motivation, Doktora Tezi, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 1990.
- 2-Başaran, İ.E. Eğitim Psikolojisi, Gül Yayınevi, Ankara, 1996
- 3-Başer, E., Uygulamalı Spor Psikolojisi, Bağırhan Yayınevi, Ankara, 1998.
- 4-Collins B., Pullen C., Motivation – Literature Review Inquiry Seminar - Unlocking Achievement, Ashland University, 2005.
- 5-Dilmaç, B., Sınıfta Motivasyon, Sınıf Yönetimi, Eğitim Kitabevi Yayınları, Konya, 2004.
- 6-Dweck, C.S., Motivational processes affecting learning., American Psychologist, 41(10), 1040-1048,1986
- 7-Ercan, L.; Motivasyon- Güdülenme, Sınıf Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2001.
- 8-Erden, M., Akman, Y., Gelişim ve Öğrenme, Arkadaş Yayınevi, Ankara, 2003.
- 9-Good, T.L., Brophy, J., Looking in classrooms. New York: Harper Collins, 1994.
- 10-Harmandar, İ.E. Özdilek, Ç. Çimen, K. Voleybolda Taktik, Nobel Yayınları, Ankara, 2003.
- 11-Hassandra M., Goudas M., Chroni S., Examining factors associated with intrinsic motivation in physical education: a qualitative approach, Psychology of Sport and Exercise (4), 211-223, 2003.
- 12-İşman, A., Türk Eğitim Sisteminde Ölçme ve Değerlendirme, Değişim yayınları, Sakarya, 1998
- 13-Jones G. , Hardy L. , The Academic study of Stress in Sport, Stress and Performance in Sport, John Wiley and Sons, Ckichester,1990.
- 14-Kilpatrick, M., Hebert, E., Jacobsen, D., Physical activity motivation: A practitioner's guide to self-determination theory, *Journal of Physical Education, Recreation&Dance*, 73(4), 36-41, 2002.
- 15-Konter, E., Sporda Motivasyon, Saray Yayınları, İzmir, 1995.
- 16-Küçükahmet, L., Öğretim İlke ve Yöntemleri, Alkım Yayınları, İstanbul, 1998.
- 17-Maehr, M. L., Simmonds, P., Achievement Motivation, It May All Be About Self, After All, Third International Biennial SELF Research Conference, Berlin, 2004.
- 18-Malone, T., Lepper, M., Making learning fun: a taxonomy of intrinsic motivation of learning. In R.E. Snow & M.F. Farr (Eds), Aptitude, learning, and instruction. Vol 1: Cognitive and affective process analysis. Hillsdale, NJ: McGraw-Hill, 1987.
- 19-Martin A., Boys and Motivation, The Australian Educational Researcher, Volume 30, Number 3,2003.
- 20-McMillan, J.H. Forsyth, D.R., Practical proposals for motivating students. San Francisco: Jossey – Bass, 1991.
- 21-Mouton, S.G., Hawkins, J., McPherson, R.H. and Copley, J., School attachment: perspectives of low-attached high school students. Educational Psychology, 16(3), 297-304, 1996.
- 22-Mowling C. M., Eiler K., Brock S. J., Rudisill M. E., Student Motivation in Physical Education, Journal of Physical Education, Recreation & Dance. 75 (6), 40-45, 2004.
- 23-Palmer, J. M., Performans Degerlendirmeleri, Kisisel Gelisim ve Yönetim Dizisi, Rota Yayınları, 1.Baskı, İstanbul,1993.
- 24-Raffini, J., Winners Without Losers, Structures and Strategies for Increasing Student Motivation to Learn, Allyn and Bacon, Boston, 286, 1993.
- 25-Ravitch, D., Assistant and Councelor to the Secretary Office of Educational Research and Improvement on 1990 National Confrence (OERI Conference), Hard Work and Hard Expectations. 'Motivating Students to Learn, 1992.
- 26-Saglam, M., Öğretimi Etkileyen Etmenler. Öğretimde Planlama ve Degerlendirme. Editör: Mehmet Gültekin. Eskisehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, 2001.
- 27-Schunk, D.H., Introduction to the special section on motivation and efficacy. Journal of Educational Psychology, 82(1), 3-6, 1990.
- 28-Selçuk, Z., Gelişim ve Öğrenme, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2000.
- 29-Senemoğlu, N., Öğrenme Ürünleri ve Öğretimi, M.E.B. Yayınları, Ankara, 1999.
- 30-Ulusoy, A., Gelişim ve Öğrenme, Anı Yayıncılık, Ankara, 2002.
- 31-Wakefield, J., *Educational psychology: Learning to be a problem solver*. Boston: Houghton Mifflin,1996.